

Miljødirektoratet

FORSLAG TIL FORSKRIFT OM CO₂-KOMPENSASJON FOR INDUSTRIEN FOR PERIODEN 2021-2030

Vi viser til høring i denne saken.

Naturvernforbundet støtter at en andel av kompensasjonen bedriftene får utbetalt over perioden, må benyttes på tiltak som bidrar til utslippsreduksjoner eller energieffektivisering ved anleggene i Norge. Vi mener prinsipielt at hele utbetalingen bør benyttes slik.

Vi har noen merknader til de foreslåtte endringene i forskrift om CO₂-kompensasjon som vi mener vil gjøre ordningen mer treffsikker for å oppnå energieffektivisering og oppnå utslippsreduksjoner for å nå klimamålene i klimaloven.

§ 11. Krav om klima- og energieffektiviseringstiltak

Det er viktig at kravet om at minst 40 prosent av utbetalt CO₂-kompensasjon for perioden 2024-2030 til reduksjon av klimagassutslipp og/eller energieffektivisering fører oss til lavutslippssamfunnet i tråd med klimaloven. Vi støtter her formuleringen i høringsnotatet om at tiltakene som gjennomføres skal bidra til omstilling i virksomhetene i tråd med *lavutslippssamfunnet*, og vi er enige i at tiltakene skal gjennomføres i Norge.

I Stortingets vedtak står det at kompensasjonsordningen skal bidra til utslippsreduksjoner og energieffektivisering i tråd med *omstillingsmålet*. Vi tror det er mulig å identifisere tiltak som både fører oss til lavutslippssamfunnet og bidrar til å nå omstillingsmålet. Men Klimautvalget 2050 advarte mot å investere tungt i teknologier og virksomheter som ikke kan være med oss i et lavutslippssamfunn der klimagassutslippene må begrenses til 2,5–5,0 millioner tonn CO₂-ekvivalenter.

Karbonfangst og -lagring er omtalt i høringsnotatet som eksempel på tiltak som kan støttes. Siden ingen kjent karbonfangst fanger 100 prosent av karbonutslippene, må karbonfangst og -lagring begrenses til prosesser der det ikke finnes nullutslippsalternativer og som skal være med oss også etter 2050. Vi kan ikke legge til grunn storstilte negative utslipp ved bruk av biomasse. Både Klimautvalget 2050 og tidligere utredning fra KLD viser at tilgangen på biomasse er begrenset, og importert biomasse har generelt lite bærekraftig.

Naturvernforbundet er spesielt opptatt av å stimulere tiltak som reduserer både klimagassutslipp og energiforbruk per produsert enhet. Slike tiltak må gis høyeste prioritet.

I aluminiumsindustrien satses det nå på økt bruk av resirkulert aluminium. Dette er en type tiltak bidrar til sirkulær økonomi og er støtteverdig. Men det satses også på utvikling av nullutslippsteknologier (HalZero, inerte anoder), og i silisiumsindustrien aluminotermisk reduksjon. Det vil ta noe tid før disse teknologiene er klare for å tas i bruk, og vi støtter derfor at kompensasjonen også kan brukes på forsknings- og utviklingsarbeid som skal fremme tiltak som nevnt i bokstav (a) til (c).

Det går ikke fram av forskriften hvordan teknologikrav gjennom forurensningsloven kan spille sammen med tiltak og tidsplan i henhold til klima- og energieffektiviseringsplanen. Krav i henhold til forurensningsloven kan brukes til å forsere tiltak.

I høringsnotatet går det fram at noen klimatiltak vil føre til økt kraftforbruk, men at dette skal ikke i seg selv være til hinder for å bruke kompensasjonen på slike tiltak. Her er det viktig å påse at den samlede effekten av ordningen også fører til store energieffektiviseringsgevinster, slik at det blir en balanse mellom utslippsreduksjoner og energibesparelser. Fra Naturvernforbundets side vil vi her vise til at Norge har en svært energiintensiv økonomi og at IEA i sin «Net Zero»-rapport fra 2021 pekte på at den globale årlige forbedringen i energiintensitet må bli tre ganger større for at vi skal nå 1,5-gradersmålet, det vil si komme opp i 4 prosent per år. Industrien i Norge har en beskjeden årlig økning av energieffektiviteten.

Naturvernforbundet vil også løfte fram betydningen av § 11(c) gjenvinning av energi til egen virksomhet, til andre virksomheter eller til kraftproduksjon. For nye virksomheter med stort energiforbruk, og dermed mye overskuddsvarme, bør det her stilles krav til lokalisering, slik at overskuddsvarme kan utnyttes.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Truls Gulowsen
leder